

Alte Drucke

**CONFESSIO FI=||DEI CATHOLICAE CHRISTIANA
AV=||thoritate Synodi prouincialis quæ habita est
Petr=||couiæ Anno M. D. LI. Mense Iunio ædita: || ...**

Hosius, Stanislaus

Cracoviae, 1553

QVOD FALSO QVIDAM HOC AEVO nostro calumniantur Ecclesiam de
obscuratis Christi beneficijs, cum per ipso potius obscurentur, & omnis eorum
memoria extingatur. Caput. XIII.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150329

ceps est Episcoporum, ita se principem esse debere memi-
nerit ad queuis adeūda pericula pro fide & Ecclesia Chris-
ti, proq; salute concediti sibi gregis conseruanda. Quin et
ad mortē ipsam, si qua id necessitas postulet, oppetendā.
Potuit ne amplius aliquid facere mater Ecclesia, quā qd
fecit, ad mediatoris fidem illustrandam, & quāmaxime pa-
pagandam, atq; ad redemptionis nostræ mysterium non
auribus modo, verum & oculis fidelium ingerendū. Quod
tantō studio fecisse videtur, vt si qui ratione aut memoria
comprehendere non possent, vel oculis aspicere, ac modo
non manibus eis contrectare liceret. Adeo se demisit ad ca-
ptum omnium, vt ne quem laterent ea, sine quorum fide
saluus esse nemo potest. Non illa scriptis modo, non viua
voce tantum ē superiore templi loco, verum & certis die-
bus instituendis, & signis & imaginibus, & habitu, & gestu
& varijs ceremonijs, & quascunq; vias & rationes ad eam
rem accommodatas diuini numinis afflatu excogitare po-
tuit, omnibus ijs in mentibus fidelium imprimere conata ē
cum alia omnia quæ in symbolo continentur, quæ breuis ē
credendorum collectio, tū precipue mediatorē Dei & ho-
minum IESVM Christum, & hunc crucifixum: vt ex
illo penderent omnes, in illo proram, quod aiunt, & pupa-
pim suæ salutis collocarent.

QVOD FALSO QVIDAM HOC AEVO
nostro calumniantur Ecclesiam de obscuratis Christi be-
neficijs, cum per ipsos potius obscurentur, & omnis
eorum memoria extingatur.

cap.

E sunt interea filij desertores, qui ab omni *Esaie.* 30.
 pietate alieni, ab omni veritate remoti, perfri-
 cta, quod dicunt, fronte, omni pudore prorsus
 absterfo, matrem suam audent insimula-
 re, quod parum in ijs, quæ ad salutem nostram pertinent,
 docendis, officio suo functa fuerit: Comminiscuntur homi-
 nes audaces & impudentes, quod iam inde à quadringen-
 tis & amplius annis, ignotus orbi Christiano Dei & homi-
 nū mediator Christus, quod eius beneficia obscurata, qd'
 Euangelium absconsum, quod quiduis aliud potius, quā
 Christus in Ecclesia fuerit annuntiatus. Verum ijs tandē
 triginta annis per ipsos mentibus hominum Euangelij no-
 ua lux affulserit. Quæ est, si non hæc est summa impuden-
 tia, atq; vna omniū grauissima minimeq; ferenda calum-
 nia: Legantur theologorum libri, qui sunt his quadringen-
 tis annis conscripti, reperire licebit, quod non aliam plæ-
 riq; theologiæ materiam esse voluerint, quam reparationē
 hominis lapsi per Christum seruatorem. Notū est aut il-
 lud, quod à Petro lombardo diligenter tractatur axioma, *Li. 3. senten.*
 quod sine fide mediatoris Christi nullus mortalium vel a- *distincti. 25.*
 te legem, vel sub lege, vel sub tempore gratiæ saluus factus
 sit, aut saluus aliquando fieri possit: In quo explicando ita
 versantur sancti doctores omnes, vt non aliunde salutem
 nostram pendere doceant, quam ex cruce & morte Chris-
 ti, quam nisi quis expresse crediderit, maximè post perac-
 tum iā in cruce redēptionis nostræ mysterium, nisi spē om-
 nem

nem in ea defixam habuerit, cum ad vitam æternam pue-
 nire non posse, cum tamen implicita mediatoris huius fi-
 des ate Christum natū ad salutē suffecerit. Neq; vero scri-
 pta magis doctorū ætatis illius, impudens hoc eorū cōmē-
 tū refellunt, quā ea, quæ in Ecclesia per id omne tēpus ge-
 sta esse, queq; geri adhuc videmus, quæ non semel iā cōmē-
 morata, iterū atq; iterū repetenda sunt, quo magis planū
 omnibus fieri possit, quā falso hæc à filiis desertoribus Ec-
 clesie impingantur. Quid enim, ita sapienter annus ab ip-
 so spiritus sancto distributus, nullus vt sit propemodū arti-
 culus fidei, cui non sūma cū celebritate recolendo, dies ali-
 quis sit dicatus: quid signa: quid simulachra: qd habitus:
 quid gestus sacerdotū: præcipue sacris operantiū: quid va-
 ri ritus & ceremoniæ: quid omnia illa, quæ geri cernimus
 in Ecclesia: quid sibi volunt: quid: nisi quod modo non e-
 dita voce clamant, quod sicut scriptis & sermonibus, ita di-
 erū obseruationibus, signis, & omni ceremoniarū genere ni-
 hil aliud grādi cū fiducia prædicamus, nihil aliud scire nos
 iudicamus, quā IESVM Christum, & hunc crucifixū
 quod in hoc solo, in solo passionis, crucis, & mortis eius me-
 rito spem omnem & fiduciā defigendā esse docemus. Hic
 est scopus, ad quē hæc omnia referuntur: Ex quo liquido
 perspicueq; cognosci potest, quod licet non omnes fortas-
 sis ex hīs, qui per quadringentos hos annos scripserūt, aurū
 argentū, lapides preciosos, verū alij lignū etiā, & stipulam
 ædificauerint, tamen fundamentū super quod ædificaue-
 runt, nemo posuerit aliud, præter id quod positū est, quod
 est Christus IESVS, Dei & hominum mediator, qui fac-
 tus est

1. Corintio. 2

1. Corintio. 3.

1. Ioannis. 2.

tus est propiciatio pro peccatis nostris nō pro nostris autē
 tantum, sed etiam totius mundi. Quod si vnquā alias, hoc
 vel maximē tempore videtur mater Ecclesia verbis illis
 recte conqueri posse, quæ leguntur in canticis. Filij matris *Can. 1.*
 meæ pugnaverunt contra me, qui sunt enim illi: qui p gra-
 uem calumniam ab ea, quæ Christi corpus est, quamplu-
 rimos auellere laborāt: qui ignorati Christi, neq; agniti E-
 uangelij matrem Ecclesiam arguunt: qui nō verentur etiā
 horrendum idololatriæ crimen impingere: quinam aliq;
 quā filij quondam eius, fratres non ita pridem nostri, re-
 cte vt de illis dici possit, inimici hominis, domestici eius, & *Michæ. 7.*
 quod ab alio propheta scriptum est: Homo pacis mee, qui *Psalmo. 40.*
 edebat panes meos, magnificauit super me supplantatio-
 nem, quodq; apud eundem in alio psalmō reperitur: Si ini- *Psalmo. 54.*
 micus meus maledixisset mihi, sustinuissem vtiq; & si is q
 oderat me, super me maligna loquutus fuisset, abscondi-
 sem me forsitan ab eo, tu vero homo vnanimis, dux meus,
 & notus meus, qui simul mecum dulces capiebas cibos, in
 domo Dei ambulauimus cum consensu. Ante triginta hos
 annos ambulauimus cum consensu in illa domo Dei, in q *Psalmo. 67.*
 non facit habitare Deus nisi vnanimis, fuit vna fides, vnū *Ephes. 4.*
 baptisma, terra fuit vnus labij, multitudinis credentium *Gene. 11.*
 erat cor vnum, & anima vna. Ad quod faciendum, iterum *Aqu. 4.*
 atq; iterum repetendo atq; obsecrando nos Paulus admo- *Philipē. 3.*
 net: Idipsum dicebamus, idipsum sentiebamus, idem sapie *1. Cor. 1.*
 bamus, vno ore honorificabamus omnes Deum & patrē *Roma. 15.*
 domini nostri IESV Christi. Sed non potuit ferre satha-
 nas consensum hunc piorum, qui cum sit mendax & men- *Ioan. 8.*
 F dacij

Esaie.
Matth.

6
13
dacñ pater, hæc tam apertè falsa de matre Ecclesia confin-
xit, quòd alia ratione se gregem domini dispergere posse
non videbat. Verum quid in eo ipso loco subiungit scriptu-
ra de ihs, qui consensum hunc piorum & vnanimitatē rum-
punt: Veniat, inquit, mors super illos, & descendant in in-
fernum viuentes, legimus hoc euenisse Chore, Dathan,
Abiron, qui schismatis authores facti, quoniam seorsim à
Moysè sacrificare volebāt, viui descenderunt in infernum
operti humo. Verum & ihs, qui nostro hoc æuo segregauer-
unt semetipsos, idem propemodū hoc actidere videmus.
Etsi enim terra illis non dehiscit, tamen quod est in prouer-
bio, viui videntesq; pereunt. Neq; enim illi non intelligunt
vana esse, de quibus Ecclesiam insimulant, sed studio con-
tentionis eò progrediuntur, vt videntes non videant, audi-
entes non audiant, neq; intelligant. Quin quod nobis im-
pingunt, id in reprobū dati sensum ipli faciunt. Quæcunq;
enim spiritui sancto per os ecclesiæ suæ statuere visum est,
ad illustrandam mediatoris Christi fidem, & ad eius bene-
ficia omnibus inculcanda, hæc isti prorsus euertere sunt co-
nati. Nam obseruationem dierum, quæ non ex iudaica su-
p̄stitione inducta est, verum vt quorū mentes terrenis ad-
huc desyderijs implicantur, & seculi curis impediunt, vel
ex interuallo tamen ad diuinorum beneficiorum contem-
plationem respirēt ieiuniorumq; tempora, præcipuè sex-
tæ feriæ, quando Christi passionis admonemur, & illi nos
quasi compati velle declaramus, risu & cachinnis omnia
prosequuntur. Porro simulachra crucifixi, quæ terrori sunt
daemonibus, ne quid esset, quod eorum oculos offenderet,
quibuscum

quibuscū nō vnū se falsi modū comedisse gloriātur, nō ē
 vñs & compitis modo, verum etiā ē temp̄lis ipsis eiecerūt
 vt ne qua tanti beneficij memoria superesset, benedictio-
 nū vñm, quæ per signum crucis fiunt, quo nos per crucem
 à maledicto liberatos palam facimus, habēt ludibrio, neq;
 ferre possunt, vt per verbum Dei signo crucis vlla creatu-
 ra sanctificetur. Pensum quoq; precum, quas horas canoni-
 cas vocant sustulerunt, & quæ res in terris est vna omniū
 sacratissima, maximè venerandum illud sacrificium, quod
 missam vocamus, vbi sūma cū pietate simul omnia Chri-
 sti beneficia recoluntur, & sub aspectum eorum, qui inter-
 sunt, fidelium subiiciuntur, diabolo suggerente, quod ipsi
 apertè profitentur & præferunt, abrogarunt, neq; metu-
 unt idololatrā pronunciare, si quis ei sacrificio quod in ara
 crucis pro nobis Christus obtulit, cuius in missa memoria
 quædam fit & repræsentatio, remissionem peccatorum ac-
 ceptam ferat, ac vt fructum illius ad se redū dare faciat de-
 um patrem per ipsum, qui pro nobis factus est sacrificium
 filium deprecetur. Adeo quicquid ad crucem pertinet, id
 eorū oculi ferre non possunt. Neq; mirum, cum non aliud
 sit scutum, in quo maligni sagittas extinguere liceat, præter *Ephes. 6.*
 signum crucis: quo cum semel victi sint, per eum qui pro
 nobis in cruce pependit, horrent illud dæmones, & eo viso
 statim in fugam conuertunt, quorū instinctu fieri ab istis.
 hæc omnia, vt euacuetur crux Christi, manifestius est, quā
 vt dubitari queat. Hic homo Christianus expendat ipse
 atq; inter se tacitus conferat, quæ tot seculis ab ecclesia fac-
 ta sunt, vt non scriptis & sermonibus modo, verum etiā di-

F n̄ erum

erum obseruationibus, signis, imaginibus, gestu, habitu, varioq; ritu & ceremonijs, Christi beneficia quamlibet etiam rudium pectoribus imprimerentur, atq; ea quæ credere necesse est ad salutem, quasi præmansus ori cibus inferent. Quæ contra facta sint hoc infœlici æuo nostro, ad illa omnia subuertenda, & eorum memoriam ex animis hominū prorsus euellendam, non modo falsa esse intelliget, quæ tã impudenter isti de Ecclesia commenti sunt, Verum in eos ipsos multo verius retorqueri posse cognoscet. Sed nos querimoniam hanc missam faciamus, et eò, vnde deflexit oratio, redeamus. Hoc igitur constitutum iam sit, quod à matre nra Ecclesia docti sumus, vnum esse mediatorē Dei & hominum, hominem IESVM Christum, extra cuius fidem, neq; fuerit adhuc salutem quisquam consequutus, neq; consequetur deinceps vnquam. Nam sicut, qui præcelsæ sunt Christi passionem, non nisi per illius futuræ, ita qui sequuti sunt, non nisi per illius præteritæ fidem salui facti sunt, & fient. Huc pertinent omnia illa, quæ in symbolo continentur, breuib; per nos, iuxta dierum anni vertentis obseruationem commemorata.

QVAE SIT VIS HVIVS ARTICVLI

Credo sanctam Ecclesiam catholicam.

Caput XIII.

ED nunquid hæc ita credere satis est: an alia præterea requiruntur, quæ nisi quis crediderit saluus esse non possit: Est vnus articulus

lus